

2021

2. ÇEYREK RAPORU

TÜRKİYE'NİN **TASARRUF EĞİLİMLERİ** ARAŞTIRMASI

Türkiye'nin Tasarruf Eğilimleri Araştırması

ING Türkiye

1. GİRİŞ/3

1.2 Türkiye'de Bireysel Tasarruf Eğilimleri Araştırması'nı Niçin Yapıyoruz/3

2. ELDEKİ VERİLER NE SÖYLÜYOR/4

2.1. Tasarruf Sahipliği/Nedenleri/4

2.2. Tasarruf Araçları Tercihi/14

2.3. 2019 3. Çeyrek Sonuçları/17

3. METODOLOJİ/17

3.1. Amaç ve Yöntem/17

3.2. Demografik Bilgiler/18

3.3. Tasarrufun Tanımı/20

4. İLETİŞİM BİLGİLERİ/23

TÜRKİYE' DE BİREYSEL TASARRUF EĞİLİMLERİ ARAŞTIRMASI'NI NİÇİN YAPIYORUZ?

Ülkemizde, tasarruf oranı bakımından dünyada alt sıralarda yer alıyor. Öte yandan yüksek oranlı sürdürülebilir büyüme için iç tasarruf oranlarının artması gerektiği biliniyor. Tasarruf artışını teşvik etmek için çeşitli ekonomik tedbirler tartışılıyor, bazı uygulamalar devreye sokulmaya çalışılıyor.

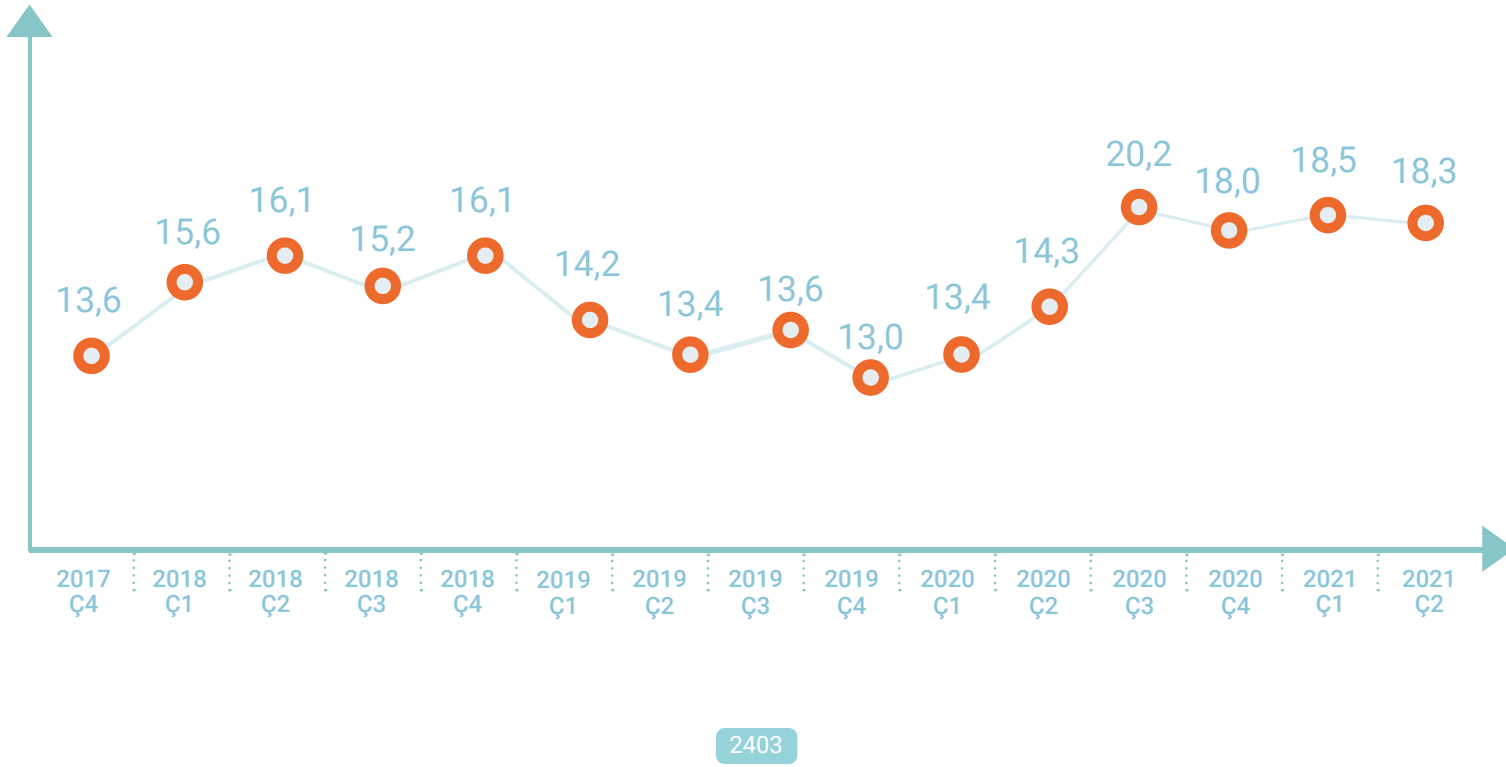
Bu süreçte tasarruflarla ilgili veri ihtiyacı da artıyor. TÜİK'in özellikle son yıllarda ekonomik konularla ilgili istatistik üretiminde ciddi gelişmeler sağladığı açık. Bununla birlikte tasarruf eğilimleri ve tasarruf düzeyi hakkında yeterince bilgi sahibi olduğunu söylemek zor.

T.C. Merkez Bankası ve BDDK tarafından yayınlanan bankacılık sistemi içindeki tasarruflara ilişkin veriler önemli bir boşluğu doldurmakla birlikte, ülkemizdeki 'ortalama birey'in geliri ve tasarrufları arasındaki ilişkiyi bir trend olarak izlemek, bu konudaki araştırmacılara ve politika yapıcılara katkı sağlayacaktır.

İşte bu araştırmayla, ülkemizdeki 'ortalama birey'in tasarruf yapıp yapmadığı, tasarruf yapma veya yapmama nedenleri, en çok kullanılan tasarruf araçları, bireysel gelirler, aylık tasarruf oranı ve nakte dönüştürülebilir tasarruf miktarı 3'er aylık bazlarda düzenli olarak incelenmektedir. Amaç, ülkemizde tasarruflarla ilgili bilgi ihtiyacına katkı sunmaktır.

2.1. Tasarruf Sahipliği Oranı

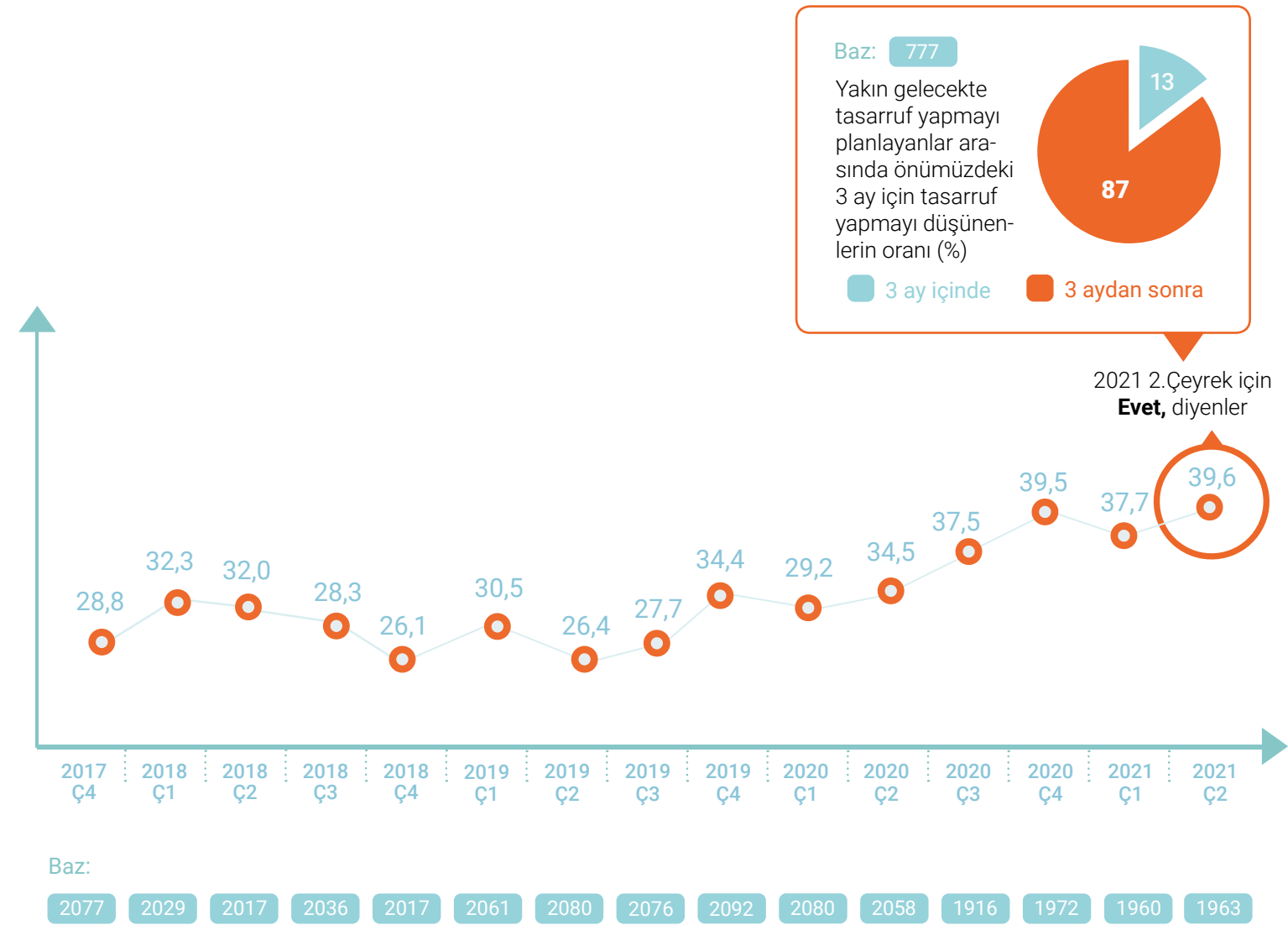
Tasarruf Sahiplerinin Oranı (%)

- 2021 ikinci çeyreğinde tasarruf sahipliği oranı 2020 son çeyrek itibariyle benzer olup %18,3'tür.

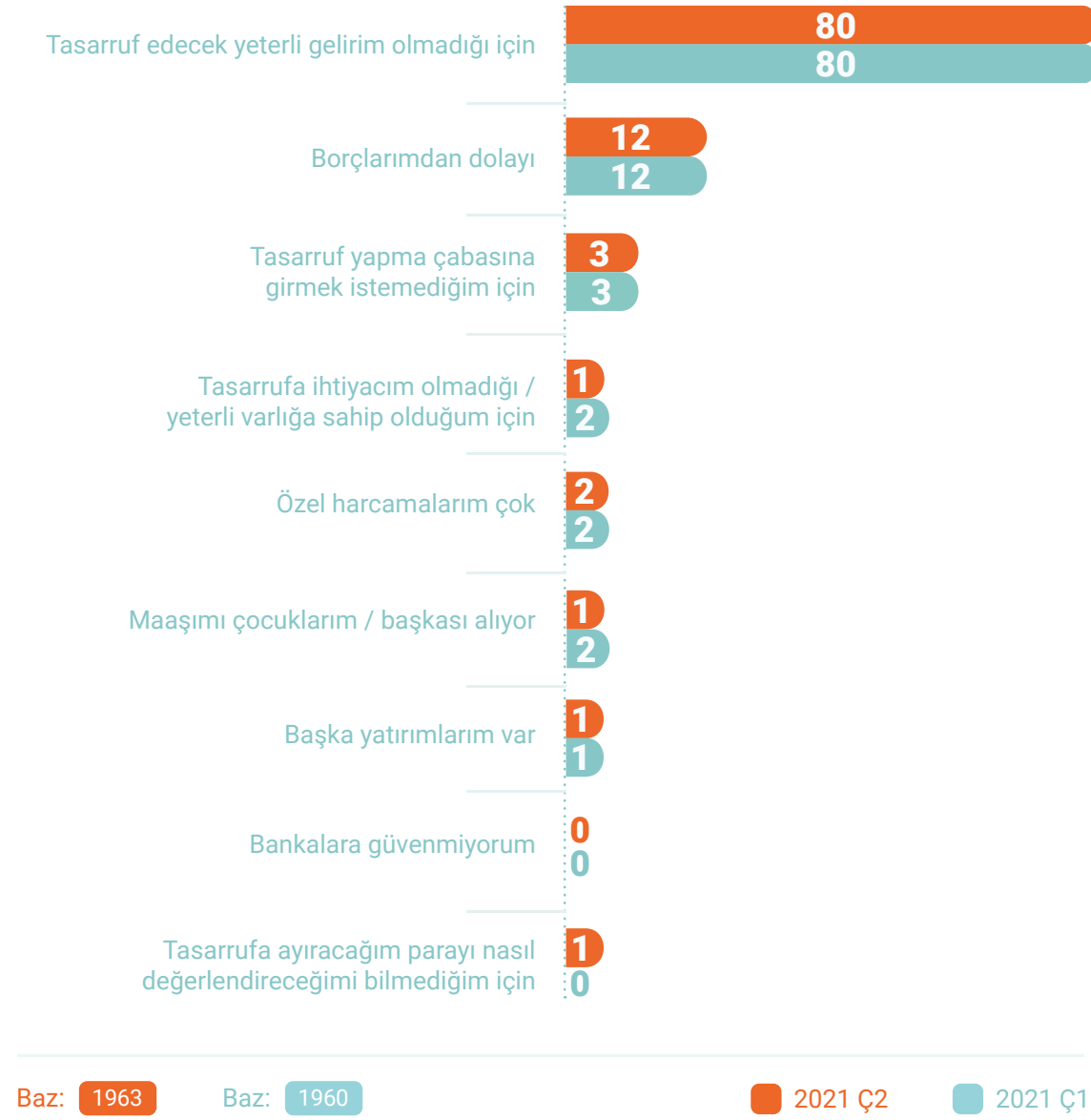
YAKIN GELECEKTE TASARRUF YAPMAYI PLANLAYANLAR

Tasarrufu Olmayanlar için Yakın Gelecekte Tasarruf Yapmayı Planlayanlar (%)

- Yakın gelecekte tasarruf yapmayı planlayanların oranı 2021 1. çeyreğe göre 2 puan yükselerek %39,6 oranında gerçekleşmiştir.
- Yakın gelecekte tasarruf yapmayı planlayanların arasında önümüzdeki «3 ay içerisinde» tasarruf edeceğini belirtenlerin oranı, %15'ten %13'e gerilemiştir.

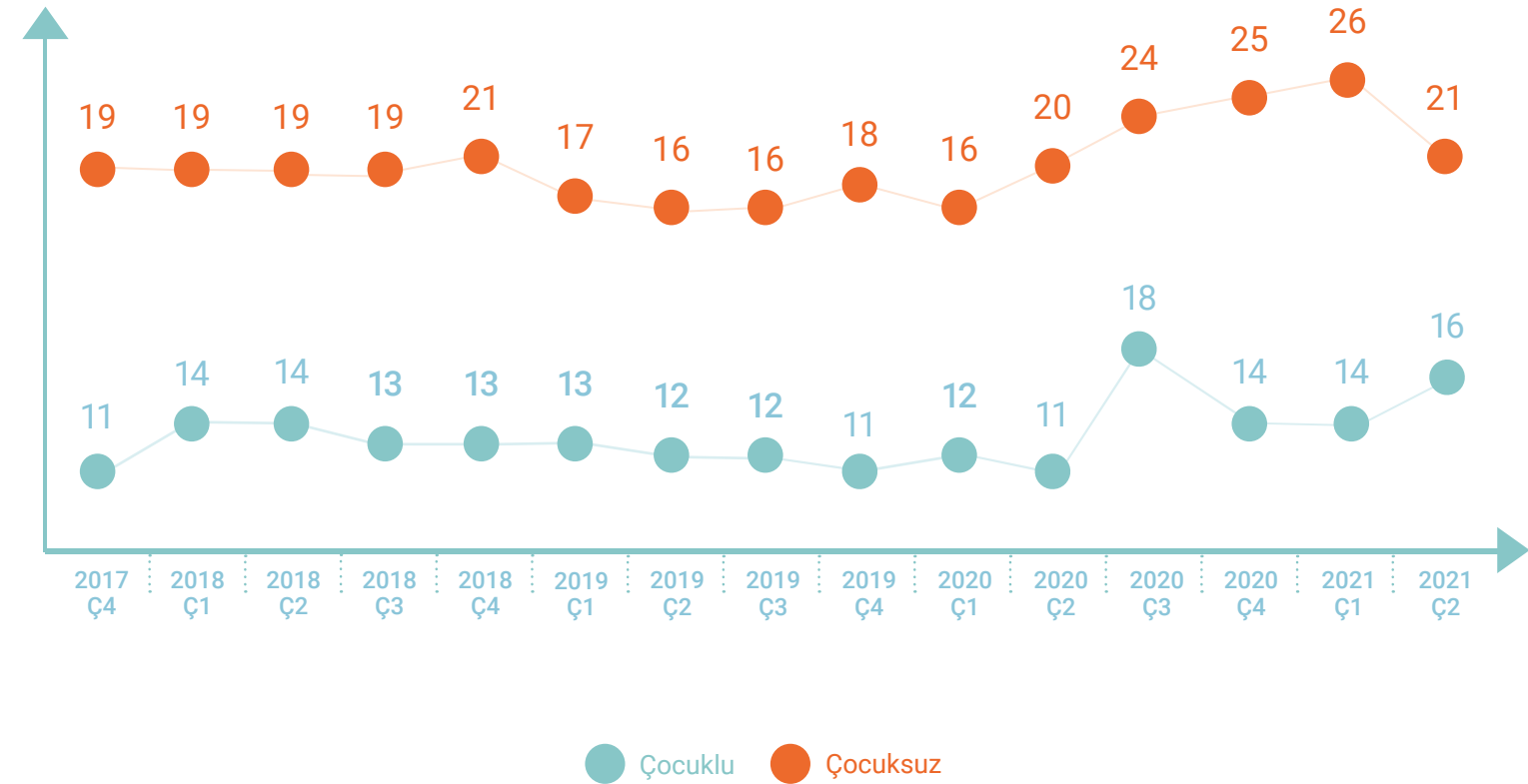
TASARRUFU OLMAYANLARIN TASARRUF EDEMEME GEREKÇELERİ

- Tasarrufu olmayanların, tasarruf edememe gerekçeleri arasında "tasarruf edecek yeterli gelirin olmaması" (%80) ve «borçlar» (%12) en önemli iki gerekçe olarak belirtilmiştir.

ÇOCUKLU VE ÇOCUKSUZ BİREYLERDEKİ TASARRUF SAHİPLİĞİ

Tasarruf Sahiplerinin Oranı (%)

Çocuğu olanlar için baz

1614 1606 1565 1542 1517 1609 1551 1420 1568 1463 1532 1444 1500 1473 1421

Çocuksuz olanlar için baz

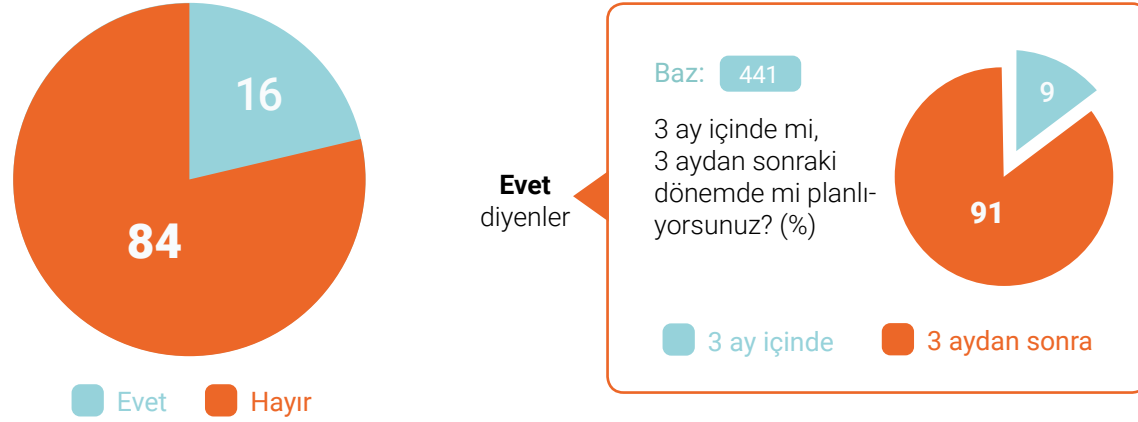
789 797 838 860 886 794 852 938 835 940 871 959 903 931 982

- 2021 yılının ikinci çeyreğinde, çocuklu bireylerdeki tasarruf sahipliği 2 puan artmış (%14 vs %16) çocuksuz bireylerde ise 5 puan gerilemiştir (%26 vs %21).

YAKIN GELECEKTE TASARRUF YAPMAYI PLANLAYANLAR / ÇOCUKLU & ÇOCUKSUZ

Tasarrufu Olmayanlar (Çocuğu olanlar)

Baz: 1192 Yakın gelecekte tasarruf yapmayı planlıyor musunuz? (%)

Tasarrufu Olmayanlar (Çocuğu olmayanlar)

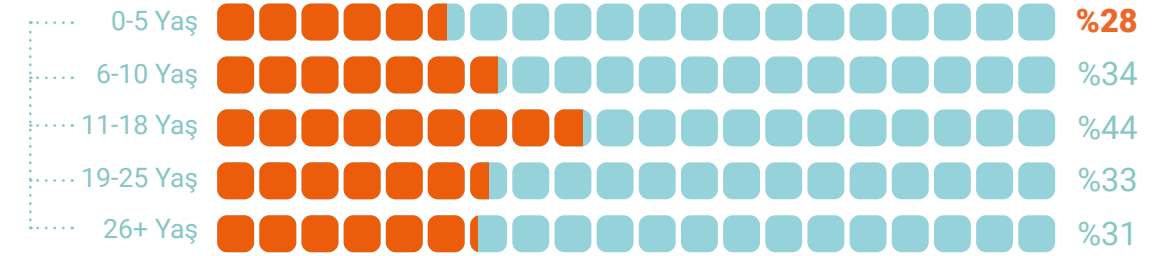
Baz: 771 Yakın gelecekte tasarruf yapmayı planlıyor musunuz? (%)

- **Tasarrufu olmayan çocuklu bireylerin** yakın gelecekte tasarruf yapma niyetinde 2021 1. çeyreğine kıyasla 3 puanlık artış görülüyor (%34 vs %37). **Tasarrufu olmayan çocuksuz bireylerin** tasarruf yapma niyetlerinde ise 1 puanlık bir düşüş olduğu görülüyor (%45 vs %44).
- **Çocuklu bireylerden tasarruf etmeyi planlayanlar** arasında önümüzdeki 3 ay içinde tasarruf etmeyi planlayanların oranı bir önceki dönemden 3 puan düşük seviyede (%12 vs %9). **Çocuksuz ve tasarrufu olmayan, ancak planlayan bireyler arasında** gelecek 3 ay içinde tasarruf planlayanların oranında ise benzer oranlar söz konusu (%19 vs %18).

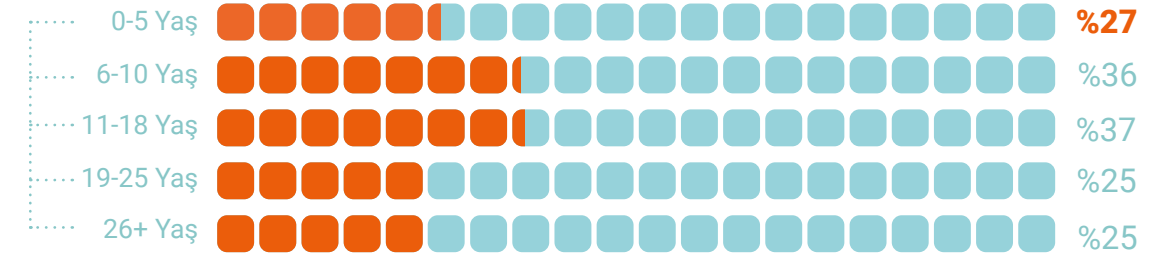
ÇOCUKLU BİREYLERDE ÇOCUK YAŞLARI

Toplam Çocuklular

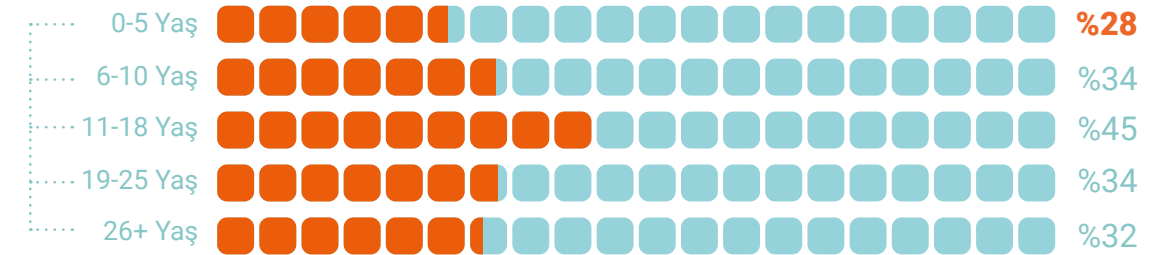
Baz: 1421

Tasarruf Sahibi Çocuklular

Baz: 229

Tasarruf Sahibi Olmayan Çocuklular

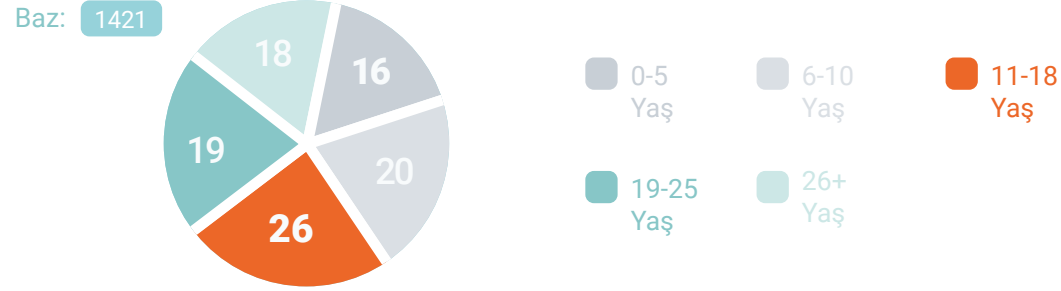

Baz: 1192

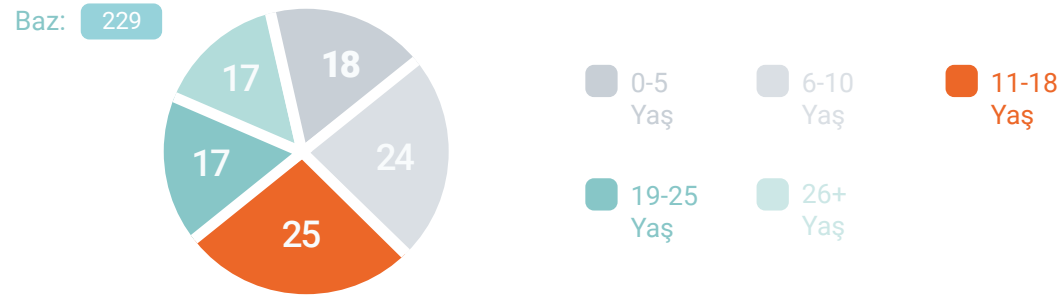
- **Toplam çocuklu bireylerin** çocuklarının yaş grubu dağılımında en yüksek pay 11-18 yaş grubuna ait (%44). Bunu 6-10 yaş (%34) ve 19-25 yaş (%33) takip ediyor.
- **Tasarruf sahibi olan çocuklu bireylerin** çocuklarının yaş grubu dağılımında en yüksek pay 11-18 yaş (%37) yaş grubuna ait.
- **Tasarrufu olmayan çocuklu bireylerin** çocuklarının yaş gruplarının dağılımında ise yine en büyük grubu 11-18 yaş grubu (%45) oluşturuyor.

ÇOCUKLARIN YAŞ DAĞILIMI

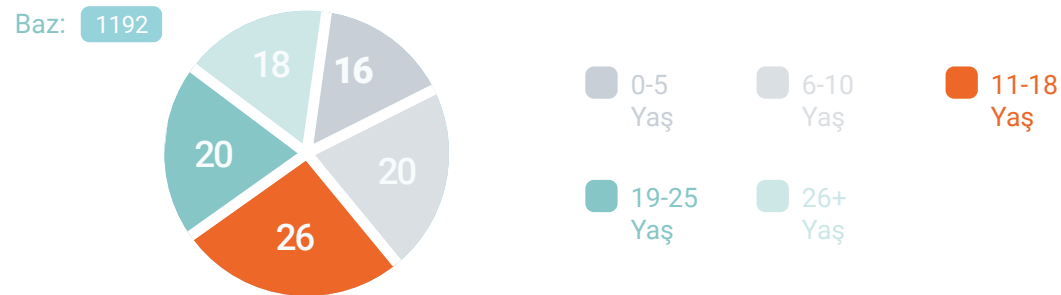
Toplam çocuklu bireylerin çocuklarının yaş dağılımı

Tasarruf sahibi çocuklu bireylerde çocukların yaş dağılımı

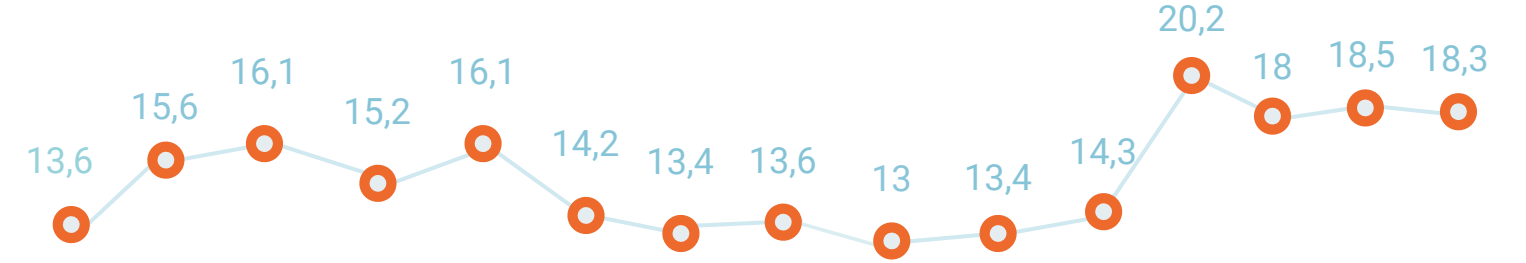

Tasarruf sahibi olmayan çocuklu bireylerde çocukların yaş dağılımı

- **Toplam çocuklu bireylerin** çocuk yaş dağılımında 0-5 yaş grubunda 2 puan düşüş (%18 vs %16), 26+ yaş grubunda ise 2 puan yükseliş (%16 vs %18) tespit edilmiştir.
- **Tasarruf sahibi olan çocuklu bireylerde** çocuk yaş gruplarının dağılımında 19-25 yaş grubunda %21'den %17'ye gerileme söz konusu. Artış ise 0-5 ve 26+ yaş gruplarında mevcut.
- **Tasarruf sahibi olmayan çocuklu bireyler** arasında oranlar arasında 2021 ilk çeyreğe kıyasla önemli değişimler tespit edilmemiştir.

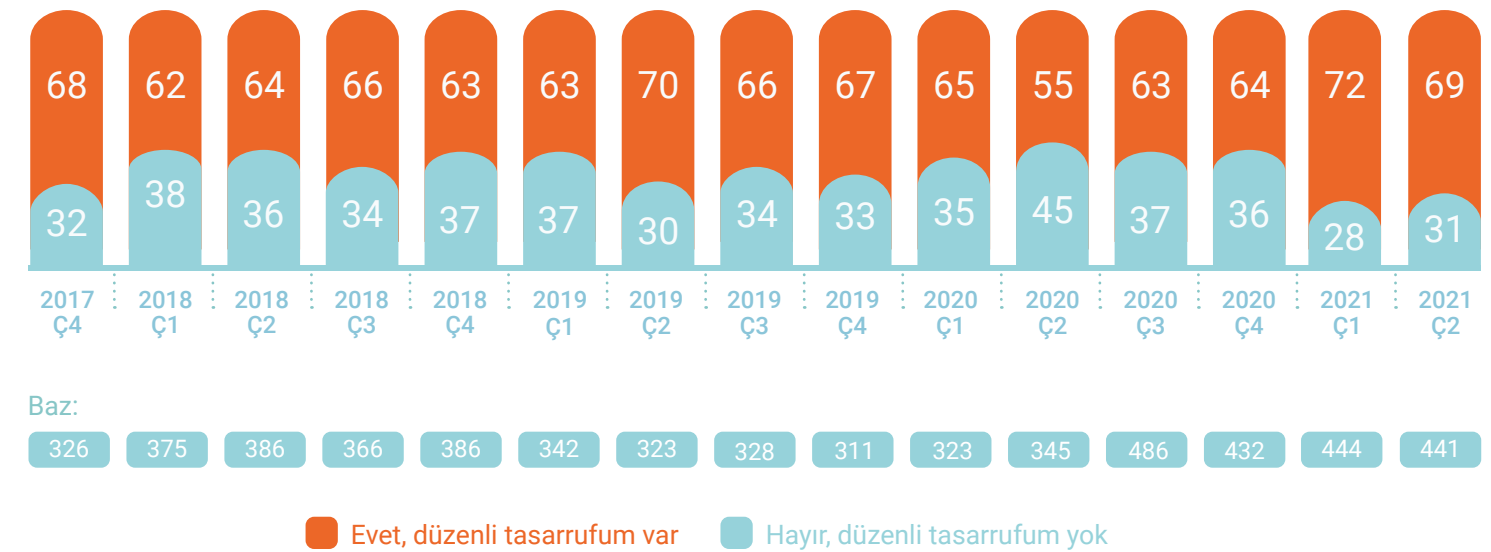
TASARRUF YAPMAK ASLINDA BİR ALIŞKANLIK

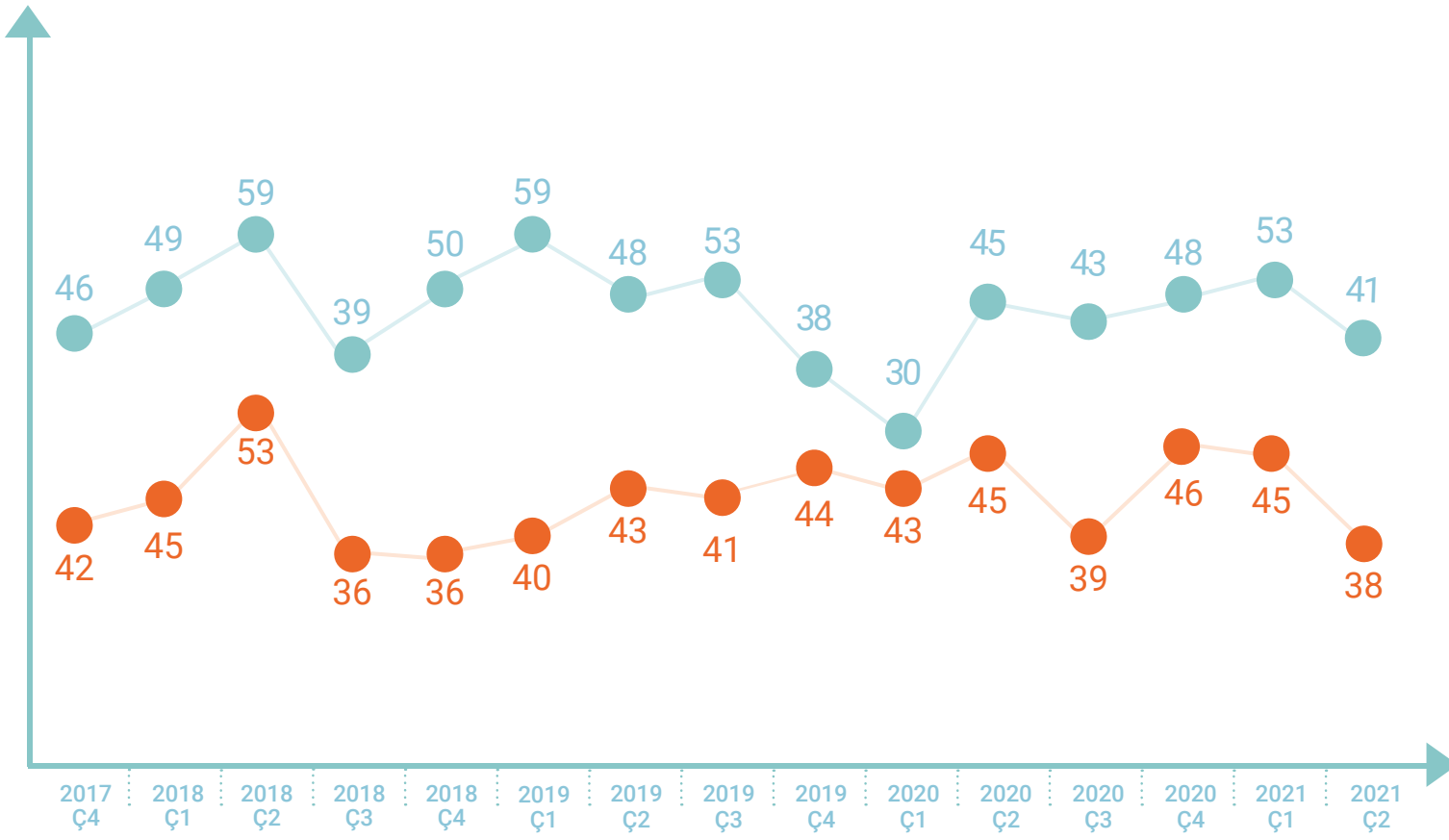
Baz: 2403

● Genel tasarruf sahipliği (%)

Düzenli tasarruf yapma oranı (tasarruf sahipleri içinde)

Düzenli Tasarruf Yapmayanlar için 3 ay içinde veya daha sonra tasarruf yapma eğilimi (%)

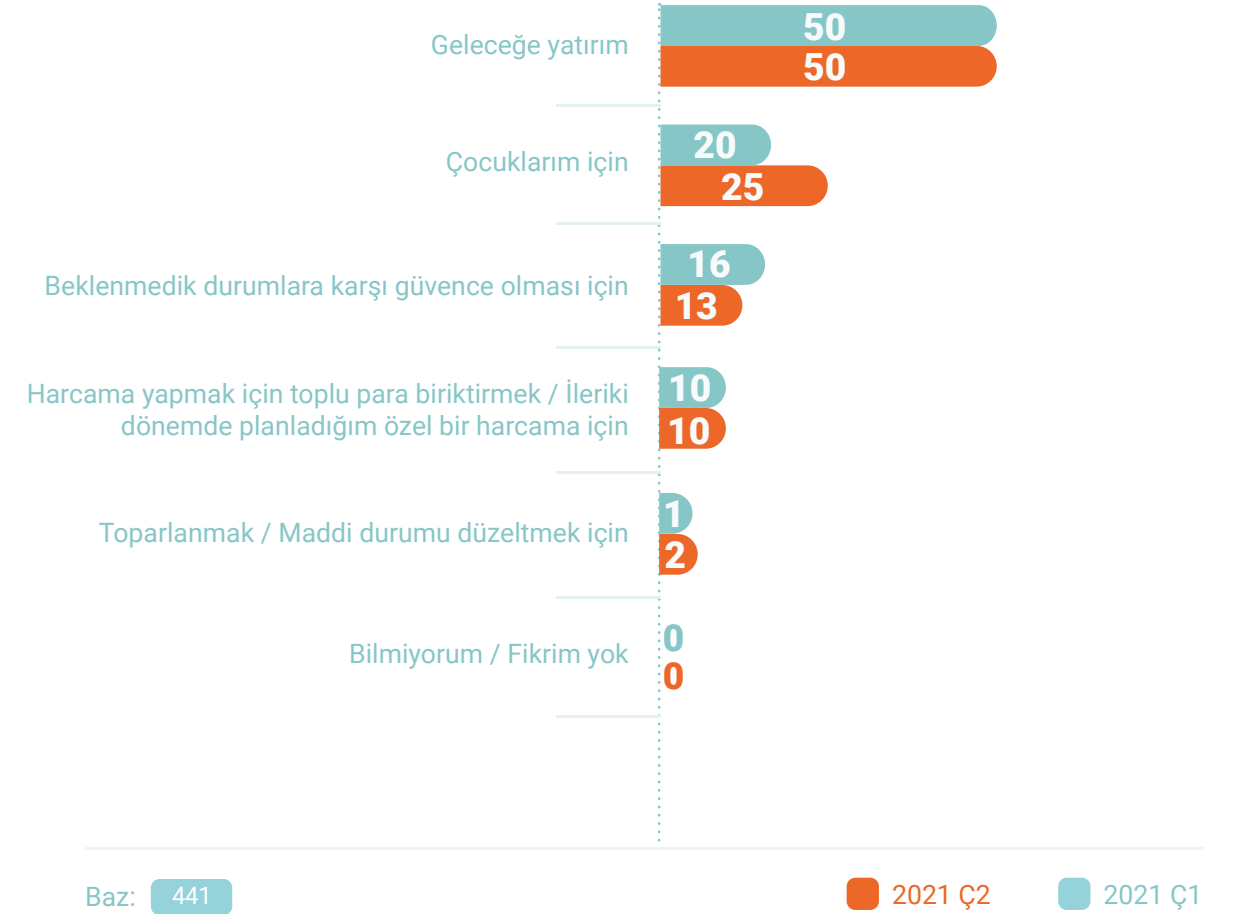
Baz:

- Son 3 ay içinde tasarruf yapma oranı (%)
- Gelecek 3 ay içinde tasarruf yapacak olma eğilimi (%)

- 2021 ikinci çeyreğinde **düzenli tasarruf yapanların oranında** bir önceki çeyreğe kıyasla 3 puanlık bir düşüş gerçekleşmiştir (%72 vs %69). **Düzenli tasarruf yapmayanlar arasında;** son 3 ay içinde tasarruf yapmış olanların oranı %45'ten %38'e gerilemiştir. Gelecek 3 ay içerisinde tasarruf yapmayı planlayanların oranında da önemli bir gerileme söz konusudur (%53 vs %41).

TASARRUFU OLANLARIN TASARRUF YAPMA GEREKÇELERİ

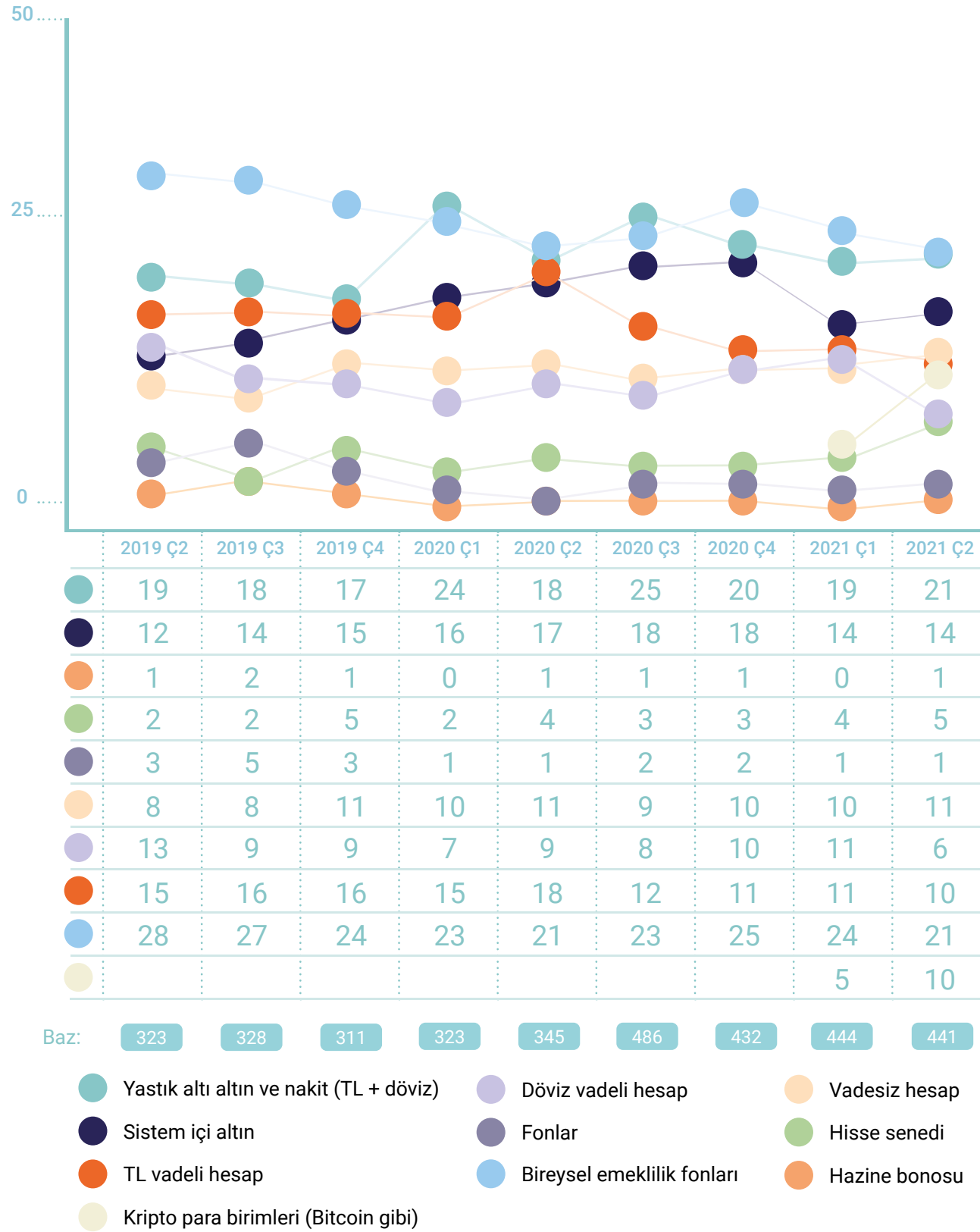

Baz: 441

2021 Ç2 2021 Ç1

- Tasarrufu olanların birincil tasarruf yapma gerekçesi olan **"geleceğe yatırım"** unsurunda 4 puanlık azalış (%54 vs %50), **"çocuklarım için"** unsurunda ise 5 puanlık bir artış (%20 vs %25) bulunuyor. **"Beklenmedik durumlara karşı güvence olması için"** unsurunda ise %16'dan %13'e bir gerileme mevcut.

2.2. Tasarruf Araçları Tercihi

Not: 'Bu soru çoklu cevap' olduğu için bu kalemlerin toplamaları %100'ü geçmektedir. Karşılaştırmalı analiz için hepsi toplam %100 olacak şekilde yeniden ağırlıklandırılmıştır.

● **"Yastık altı altın ve nakit" ve «kripto para»** tercihinde bir önceki döneme kıyasla yükseliş, **"döviz vadeli hesap" ve «BES»** tercihinde ise düşüş tespit edilmiştir.

BU DÖNEM ALTIN SEVİYELERİ ÖNCEKİ DÖNEMLE BENZER SEVİYELERDE KALMIŞTIR

%	2020 Ç2	2020 Ç3	2020 Ç4	2021 Ç1	2021 Ç2
Sistem dışı ve sistem içi altın+sistem dışı nakit (TL veya döviz)	35	43	38	33	35
Altın veya diğer değerli taş ve metal (sistem dışı)	12	13	11	12	13
Altın veya diğer değerli taş ve metal hesabı (sistem içi)	17	18	18	14	14
Yastık altı döviz veya TL (nakit)	7	12	9	7	8

Baz: 345 486 432 444 441

● **Sistem içi ve dışı altın ile sistem dışı nakit** tercihinde 2021 yılının ikinci çeyreğinde bir önceki döneme kıyasla biraz artış görülmektedir (%33 vs %35).

2021 2. ÇEYREK SONUÇLARI

- **Tasarruf sahipliği oranı** 2021 yılının ikinci çeyreğinde bir önceki dönem ile benzer seviyede olup **%18,3** değerindedir.
- **Tasarruf sahiplerinin yaş dağılımı** incelendiğinde **35-44** yaş grubunda 6 puanlık (%18 vs %24) **artış** söz konusu. Buna karşın en **belirgin düşüş ise 45 yaş üstünde** görülüyor (%34 vs %26).
- **Yakın gelecekte tasarruf yapmayı planlayanların oranı** bir önceki döneme göre 2 puan artmıştır (**%37,5 vs %39,6**). Bu kitle içinde «gelecek 3 ay içerisinde» tasarruf yapacağını belirtenlerin oranı %13'tür.
- **Çocuksuz ve çocuklu bireylerin tasarruf sahipliği oranları arasındaki fark** 2021 ikinci çeyrek dönemde azalmış ve 5 olmuştur (21 vs 16). Bu fark geçmiş son 2 çeyrekte 11-12 seviyesinde idi. Çocuklu bireylerdeki tasarruf sahipliği 2 puan artmış (%14 vs %16) çocuksuz bireylerde ise 5 puan gerilemiştir (%26 vs %21).
- **Tasarruf sahibi olanlar içerisinde düzenli tasarruf yapanların** oranında az da olsa bir düşüş söz konusudur (%72 vs %69). Gelecek 3 ay içinde tasarruf yapmayı düşünenlerin oranında ise %53'ten %41'e önemli bir düşüş görülmüştür.
- Tasarruf yapma gerekçeleri arasında «**geleceğe yatırım**» unsuru liderliğini yine sürdürüyor (%50). Diğer unsurlar arasında en dikkat çekici değişim «**çocuklarım için**» unsurundaki 5 puanlık artış (**%20 vs %25**) ve «**beklenmedik durumlara karşı güvence olması için**» unsurundaki **%16'dan %13'e** gerilemedir.
- **Geleceğe yatırımın alt gerekçeleri** içerisinde ilk sırada yer alan «kimseye muhtaç olmamak için» unsurunda 2 puan düşüş söz konusu (%53 vs %51). İkinci sıradaki «emekliliğimde/yaşlılığımda zor durumda kalmamak» unsuru ise bir önceki çeyreğe göre artmıştır (%26 vs %31). Üçüncü sıradaki «ev aldım/alacağım» unsurunda ise 5 puanlık bir düşüş gözleniyor (%26 vs %21).

- «**Beklenmedik durumlara karşı**» tasarruf yapanlar içinde «ani sağlık sorunları için» unsurunda %45'ten %41'e gerileme söz konusudur.
- «**Çocukları için tasarruf yapanların**» alt gerekçeleri arasında «çocuklarımla geleceğe yatırım» unsuru 4 puanlık artışla ilk sırada yer almaktadır (%53 vs %57). 2021 ilk çeyreğe kıyasla «çocuklarımla eğitim masrafları için» yanıtı verenlerde önemli bir düşüş görülmektedir (%65 vs %45).
- **Tasarrufu olanların tasarruf araçları tercihleri arasında** ikinci çeyrekte «**Yastık altı altın ve nakit**» ve «**kripto para**» tercihinde bir önceki döneme kıyasla yükseliş görülmektedir.
- **Genel olarak tasarrufu olmayan bireylerin, şayet tasarruf olsaydı tercih edecekleri araçların** başını yine «**yastık altı altın ve nakit**» çekiyor. Bunu, %25'lik oranla «sistem içi altın» takip ediyor.

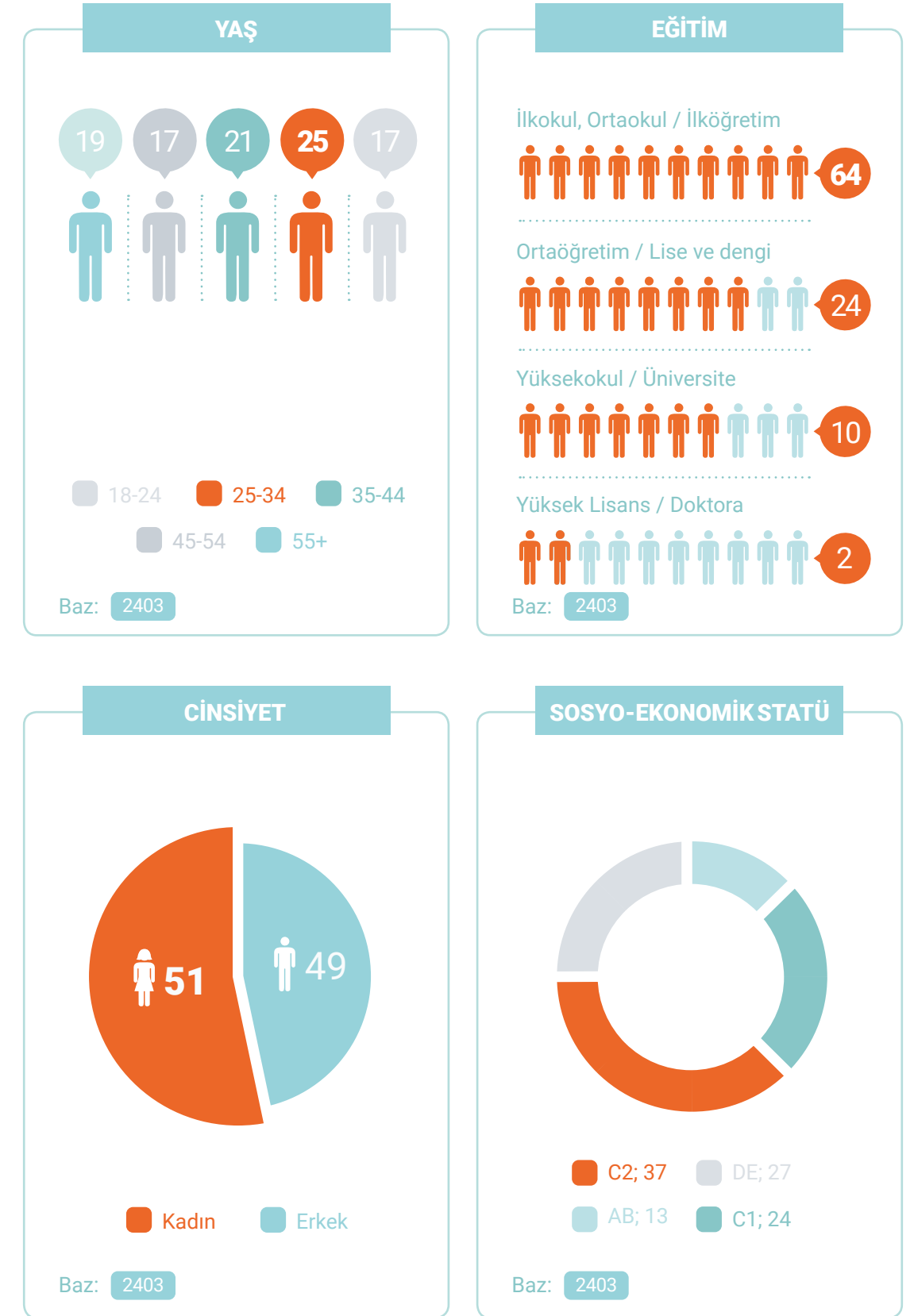
AMAÇ VE YÖNTEM

Tasarruf Eğilimleri Araştırması'nın amacı Türkiye'de kentsel yerleşim yerlerinde 18 yaş ve üzerindeki bireylerin tasarruf eğilimlerini izlemektir.

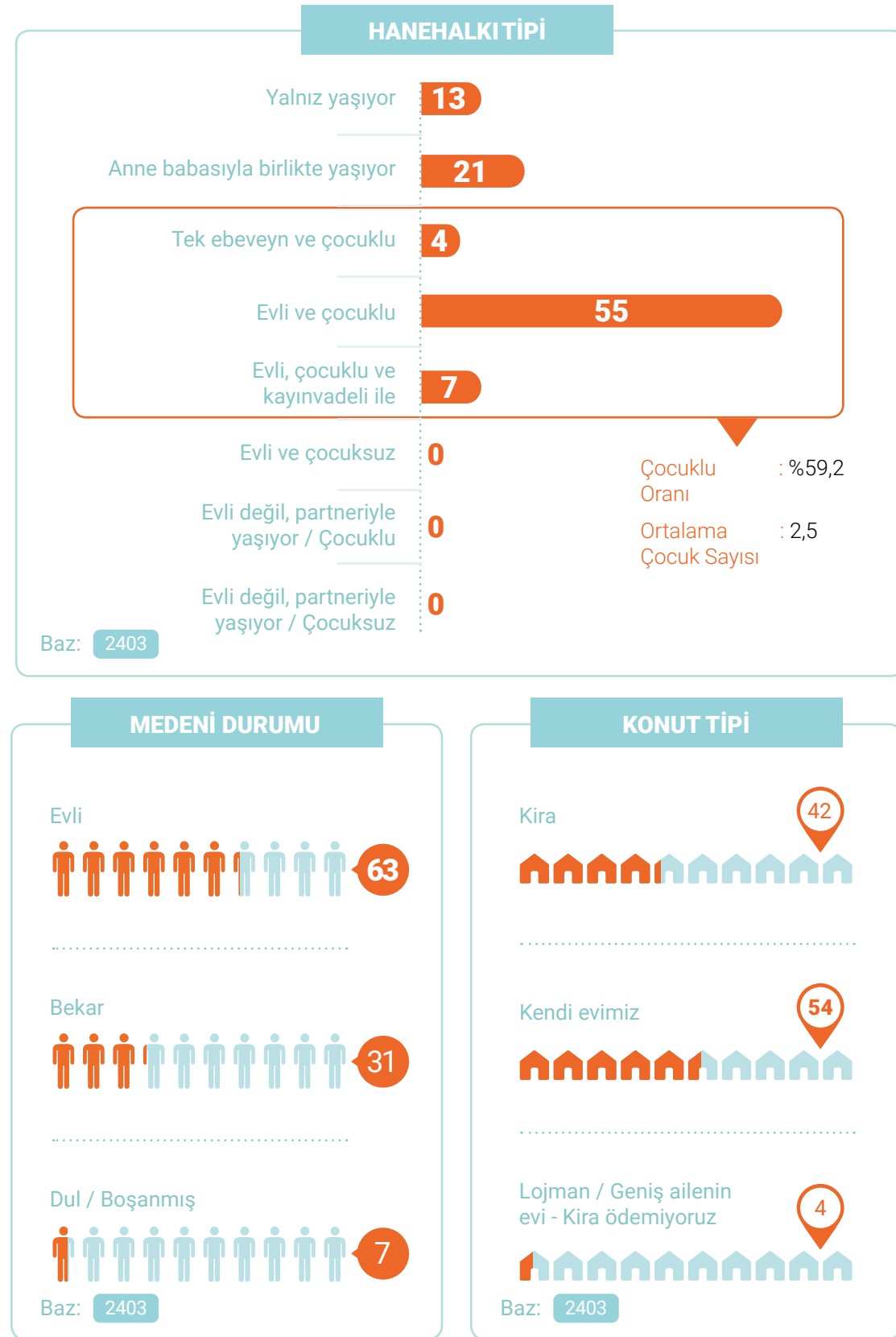
Bu araştırma çerçevesinde;

- NUTS2 bölgelerinde seçilen 26 ilde her ay tesadüfi olarak seçilen 800 kişi ile görüşülüyor. 3 aylık (çeyrek) bazda görüşme sayısı 2400 olarak gerçekleşiyor ve raporlanıyor.
- Bilgisayar destekli telefon görüşmesi yöntemi (CATI) kullanılıyor.
- Yaş, cinsiyet, çalışma durumu ve meslek kontrol kotası olarak uygulanıyor.

DEMOGRAFİK BİLGİLER (%) - 2021 2. ÇEYREK

DEMOGRAFİK BİLGİLER (%) - 2021 2. ÇEYREK

TANIM

Tasarruf, sözlük anlamı itibariyle “sarf edilmeyen” anlamına gelmektedir.

Bu araştırma kapsamındaki TASARRUF ise şu kalemleri içermektedir:

- Bankalarda duran TL veya döviz cinsinden vadeli hesaplar
- Bankalarda ve/veya aracı kurumlarda duran hisse senedi, hazine bonosu, devlet tahvili gibi menkul değerlerin parasal tutarı
- Bankalarda duran yatırım hesapları ve katılım fonları
- Bireysel emeklilik fonları
- Bankalarda vadesiz hesapta / likit fonda TL veya döviz cinsinden duran miktarın o ay içinde harcanma yan/harcanmayacak bölümü
- Cüzdan, kasa, yastık altında duran paranın (döviz, altın dahil) o ay içinde harcanmayan/harcanmayacak bölümü

Araştırmaya katılanlara, bu tanıma uygun olarak tasarrufları olup olmadığı soruluyor.

4. İletişim Bilgileri

info@tasarrufegilimleri.com

Türkiye'nin Tasarruf Eğilimleri Araştırması, ING Türkiye girişimi ile hayata geçirildi. Saha araştırması ise IPSOS tarafından yapılmaktadır.

ÖNEMLİ AÇIKLAMA:

"Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti; aracı kurumlar, portföy yönetim şirketleri, mevduat kabul etmeyen bankalar ile müşteri arasında imzalanacak yatırım danışmanlığı sözleşmesi çerçevesinde sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler, yorum ve tavsiyede bulunanların kişisel görüşlerine dayanmaktadır. Bu görüşler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir."

2021
2. ÇEYREK RAPORU